

Návrh na vydanie súhlasu vlády Slovenskej republiky so začatím obstarávania stavby Bratislava, Ústav pamäti národa – rekonštrukcia sídla

Materiál je spracovaný v súlade s bodom C.12. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 649 zo dňa 14. októbra 2020 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023, s prílohou č. 3, bod 1, ktorý ukladá: „*Nezačínať bez predchádzajúceho súhlasu vlády z kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu obstarávanie stavieb a zmien dokončených stavieb, ktorých obstarávacía cena je 3 320 000 eur a viac.*“

I. Východiskový stav

Ústav pamäti národa je verejnoprávna ustanovizeň zriadená zákonom č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa). Od započatia činnosti v roku 2003 Ústav pamäti národa (ďalej aj „Ústav“) sídlil už na siedmych miestach v rámci Bratislavy. V súčasnosti sídli Archív Ústavu pamäti národa v priestoroch prenajatých od Saleziánov dona Bosca na Miletičovej 7, ostatné organizačné zložky Ústavu sídlia vo vypožičaných priestoroch Slovenskej správy ciest na Miletičovej 19. Podľa § 15 ods. 1 zákona o pamäti národa „*štát prevedie do správy ústavu z vlastníctva Slovenskej republiky nehnuteľnosti umožňujúce plniť úlohy podľa tohto zákona*“. Svoju zákonnú povinnosť si štát splnil v roku 2021, keď Ústavu previedol do správy nehnuteľnosti na Krížnej 42 v Bratislave, a to v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2020 až 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala, že „*bude podporovať zvyšovanie povedomia o totalitných obdobiach slovenskej histórie, uctenie si pamiatky rovnako obetí fašistického aj komunistického režimu na Slovensku, rozšíri úlohy a zlepší postavenie Ústavu pamäti národa, bude sa usilovať o začlenenie jeho činnosti do vzdelávania na stredných a vysokých školách. Vláda SR podporuje výstavbu múzea zločinov totalitných režimov.*“

II. Charakteristika objektu

Predmetom pripravovanej investičnej výstavby je komplexná rekonštrukcia nehnuteľností na Krížnej 42 v Bratislave. Nehnuteľnosti boli Ústavu zverené do správy v roku 2021 a v súčasnosti sú nevyužívané. Nehnuteľnosti sú situované na parcelách č. 10443/1 (administratívna budova) a 10444/3 (hospodárska budova), zapísané na liste vlastníctva č. 218 katastrálneho územia Nivy, Bratislava-Ružinov.

Administratívna budova bola projektovaná a postavená ako vojenská väznica začiatkom 30. rokov 20. storočia. Do užívania bola daná okolo roku 1934. Historické využitie budovy nie je dokumentované, pravdepodobne v 90. rokoch 20. storočia sa účel využitia zmenil z väznice na administratívu. Okolo roku 2000 bola vykonaná rekonštrukcia vybraných kancelárií na 1. poschodí a niektorých ďalších priestorov. Pravdepodobne v roku 2009 bol objekt vyprázdnený a až do súčasnosti sa nevyužíva. Budova má obdĺžnikový pôdorysný tvar (44,98 x 25,26 m) s vnútorným átriom (32,3 x 10 m). Nosný systém je riešený ako murovaný stenový pozdĺžny konštrukčný trojtrakt so suterénom a štyrmi nadzemnými podlažiami. Dispozícia je riešená centrálnou chodbou orientovanou do átria, z ktorej sú prístupné miestnosti situované na obvodě objektu. V suteréne sú najmä priestory technického a skladovacieho charakteru, na nadzemných podlažiach sú kancelárske priestory.

Hospodárska budova – pavilón Ludwigovho paláca – bola pôvodne súčasťou rozsiahleho jednopodlažného mestského paláca v neorenesančnom štýle, ktorý dal postaviť mestský poslanec a filantrop Johan Ludwig v roku 1880. Koncom II. svetovej vojny bol palác

zbombardovaný, zachoval sa len pavilón, ktorý bol v roku 1958 stavebne upravený. Po havárii strechy v roku 2000 bol o rok neskôr dobudovaná nadstavba so šikmou strechou. Okolo roku 2010 sa uskutočnila rekonštrukcia interiéru. Budova ma suterén so samostatným vstupom, na prízemí a na 1. poschodí sú kancelárske priestory, z terasy je prístupná garáž.

Nehnuteľnosti v správe Ústavu sa nachádzajú na pozemkoch o celkovej výmere 6522 m². Celková podlahová plocha (NBA) budov je približne 3000 m² (administratívna budova 2600 m² a hospodárska budova 397 m²). Spevnené plochy majú výmeru približne 3135 m² a zeleň 2097 m².

III. Cieľ a dôvody rekonštrukcie

Dôvodom rekonštrukcie je zlý stavebno-technický stav nehnuteľností, ktorý nevyhovuje v súčasnosti platným hygienickým a bezpečnostným normám v zmysle platnej legislatívy. Administratívna budova je v súčasnosti nevyužívaná, vyprázdnená a chátrajúca, v zanedbanom stave. Počas životnosti bola vykonávaná len základná údržba. Prvky krátkodobej životnosti, ktoré sa nemenili počas rekonštrukcie okolo roku 2000, sú morálne aj technicky zastaralé a v nevyhovujúcom technickom stave. Prvky dlhodobej životnosti sú vzhľadom na vek v primeranom stave. Niektoré nenosné, ale aj nosné časti sú poškodené. Cez dieru v streche a netesniace okná do objektu zateká. Súčasný stav je pre užívanie z hygienického hľadiska nevyhovujúci. Budova vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu, Hospodárska budova je v súčasnosti nevyužívaná, ostatná čiastočná rekonštrukcia interiéru sa uskutočnila v roku 2010. Objekt vyžaduje rekonštrukciu (zvlhnutý suterén, popraskané steny, opadaná omietka v exteriéri).

Vo vzťahu k územnému plánu hlavného mesta SR Bratislavy (2007) je územie, ktorého súčasťou sú nehnuteľnosti v správe Ústavu na Krížnej 42, definované ako stabilizované územie, číslo funkcie 201, určené pre občiansku vybavenosť celomestského a nadmestského významu. Územný plán v stabilizovanom území predpokladá stavebné zásahy formou dostavieb, prístavieb, nadstavieb, prestavieb a novostavieb, pričom sa charakter územia zásadne nemení. Prvoradým je zvýšenie kvality prostredia, nielen kvality zástavby, ale aj prevádzkovej kvality. Navrhovaná stavba musí svojím hmotovo-objemovým riešením a architektonickým stvárnením preukázať súlad s charakterom jestvujúcej zástavby v stabilizovanom území.

Cieľom rekonštrukcie je vytvorenie otvoreného reprezentatívneho sídla pamäťovej inštitúcie, v ktorom sa zlúčia pracoviská Ústavu pamäti národa a bude dostupné bývalým politickým väzňom, ich rodinám a príbuzným, školám v rámci školskej aj mimoškolskej vzdelávacej činnosti, ale aj širokej verejnosti; a miestom pamäti a diskusie o našej nedávnej minulosti a nedemokratických režimoch formou sprístupnenia dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek, publikácií, prednášok, interiérových a exteriérových výstav, muzeálnej expozície a ďalších edukačných prostriedkov.

Po rekonštrukcii bude mať Ústav k dispozícii *administratívne priestory* s kanceláriami pre približne 100 zamestnancov a zázemie s celkovou podlahovou plochou 1540 m², *priestory pre archív* s depotmi, knižnicou, manipulačkou a bádateľňou s celkovou podlahovou plochou 1100 m², *muzeálne priestory* s expozíciou a depotmi s celkovou podlahovou plochou 1200 m² a *ostatné plochy* s technologickým zázemím a skladmi vo výmere 280 m².

IV. Časový harmonogram a potrebné finančné prostriedky

S ohľadom na finančnú a morálnu hodnotu investície sa najvhodnejšie riešenie rekonštrukcie bude generovať prostredníctvom architektonickej súťaže s následným procesom ekonomického hodnotenia investície zo strany Ministerstva financií Slovenskej republiky. Požiadavky na funkčné využitie priestorov, výška predpokladaných stavebných, resp. investičných nákladov, ako aj časový a finančný harmonogram projektu sú v súčasnosti definované prostredníctvom analýzy, ktorú si Ústav nechal vypracovať v roku 2021.

Predpokladané náklady predstavujú sumu 8 251 270 eur, z toho je *projekčná činnosť* (architektonická súťaž, projekt búracích prác, PD pre Ú a DSP, projekt pre realizáciu stavby, statický posudok) v sume 498 000 eur s DPH; *realizácia* (búracie práce, rekonštrukcia, novostavba) v sume 7 204 900 eur s DPH; *projektový manažment* (koordinácia architektonickej súťaže a projekčnej činnosti zabezpečenie procesu výberové konanie na zhotoviteľa stavby, projektová manažment počas realizácie stavby, koordinácia inžinierskej činnosti a koordinácia odovzdania stavby) v sume 298 570 eur s DPH; *autorský dozor* v sume 49 500 eur s DPH; *dokumentácia skutočného vyhotovenia* v sume 18 000 eur s DPH a *soft costs* (inžiniering, geodet, TDI, BOZP, poistenie, poplatky) v sume 182 300 eur s DPH.

Časový harmonogram prác je rozložený na roky 2022 až 2026 nasledovne: projekčná a inžinierska činnosť /1. štvrťrok 2022 až 3. štvrťrok 2023/, príprava realizácie /3. štvrťrok 2023 až 2. štvrťrok 2024/, realizácia /2. štvrťrok 2024 až 1. štvrťrok 2026/ a odovzdanie objektu vrátane spustenia prevádzky (1. štvrťrok až 3. štvrťrok 2026/.